

آفات و بیماری‌های گیاهی

جلد ۸۰، شماره ۱، شهریور ۱۳۹۱

گزارش کوتاه علمی

بر اساس اطلاعات منتشر شده توسط گراهام (۳) برخی از مشخصات مرفولوژیک این گونه که امکان تفکیک آن را از سایر گونه‌ها فراهم می‌سازد عبارتند از: شاخک‌ها پایین‌تر از مرکز صورت واقع شده‌اند. آنلی دوم در شاخک حدوداً دو برابر آنلی اول می‌باشد. عرض حفره‌ی دهانی حدود یک سوم طول چشم است. ران پاها به رنگ سیاه می‌باشد. رگبال استیگمال تشکیل زاویه‌ی حاده با رگبال پست مارجینال می‌دهد.

**Record of *Arthrolytus glandium* (Bouček)
(Hym.: Pteromalidae) from Iran; S. Bahri-Motlagh¹,
H. Lotfalizadeh² and A. Mehrvar³; 1- Department of Plant
Protection, Faculty of Agriculture, University of Maragheh,
(s.b.motlagh20@gmail.com); 2- Department of Plant
Protection, Agricultural and Natural Resources Research of
East-Azerbaijan, Tabriz, Iran; 3- Department of Plant
Protection, Faculty of Agriculture, Azarbaijan University of
Shahid Madani, Tabriz, Iran**

Pteromalidae family with more than 3500 described species and 390 genera is one of the large parasitic wasps in the order Hymenoptera and superfamily Chalcidoidea (1). Also this family has 31 subfamilies. The members of this family are parasitoids of different insects' orders such as Coleoptera, Diptera, Hymenoptera and Homoptera. During study of Pteromalidae fauna of alfalfa fields of Maragheh region, East-Azerbaijan, in spring and summer of 2011, two female specimens of *Arthrolytus* (Hym.: Pteromalidae, Pteromalinae) were collected. The samples were collected using different methods such as Malaise trap, sweeping net and aspirator. The specimen that was identified by the second author as *Arthrolytus glandium* (Bouček) was collected from alfalfa fields of Agje-Kohol ($37^{\circ} 16' 06.97''$ - $46^{\circ} 26' 48.63''$ and 1726m latitude) in 4th July 2011.

گزارش زنبور پارازیتوئید (*Arthrolytus glandium* (Bouček) (Hym.: Pteromalidae) از ایران: سميرا بهری مطلق^۱، حسینعلی لطفعلی‌زاده^۲، علی مهرور^۳- گروه گیاهپزشکی، دانشکده‌ی کشاورزی، دانشگاه مراغه، گیاهپزشکی، دانشکده‌ی کشاورزی، دانشگاه مراغه، (s.b.motlagh20@gmail.com): ۲- بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی؛ ۳- گروه گیاهپزشکی، دانشکده‌ی کشاورزی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان.

خانواده‌ی Pteromalidae با بیش از ۳۵۰۰ گونه‌ی توصیف شده و ۳۹۰ جنس یکی از بزرگ ترین خانواده‌های پارازیتوئید در راسته‌ی بال غشائیان و بالاخانواده Chalcidoidea است (۱). این خانواده همچنین دارای ۳۱ زیر خانواده می‌باشد. گونه‌های متعلق به این خانواده شامل دشمنان طبیعی بسیاری از حشرات مضر از جمله سخت بالپوشان، دوبالان، بال غشائیان و جوربالان هستند. طی جمع‌آوری زنبورهای متعلق به این خانواده از مزارع یونجه‌ی منطقه‌ی مراغه واقع در استان آذربایجان شرقی در بهار و تابستان سال ۹۰، تعداد ۲ نمونه ماده از جنس *Arthrolytus* جمع‌آوری شد. برای جمع‌آوری نمونه‌های این خانواده از روش‌های مختلف از جمله تله‌ی مالیز، تور زدن بر سطح گیاهان و جمع‌آوری نمونه‌ها با آسپیراتور استفاده گردید. این گونه که توسط نگارنده‌ی دوم با نام *Arthrolytus glandium* (Bouček) شناسایی گردید، روی گیاهان مزرعه‌ی یونجه واقع در روستای آنجه کهل با مشخصات جغرافیایی "۴۸°۲۶'۰۰" عرض و "۳۷°۱۶'۰۶" طول با ارتفاع ۱۷۲۶ متر از سطح دریا در تاریخ ۱۴ تیر ۱۳۹۰ جمع‌آوری گردیده است. نمونه‌های این گونه در کلکسیون حشرات مرکز تحقیقات کشاورزی استان آذربایجان شرقی نگهداری می‌شوند. از این جنس پیش از این یک گونه تحت عنوان *Arthrolytus ocellus* (Walker) از ایران گزارش شده است (۲).

The specimens were deposited in Department of Plant Protection, Agricultural and Natural Resources Research of East-Azharbaijan, Tabriz, Iran.

This is the first record of the species from Iran. Previously, the species *Arthrolytus ocellus* (Walker) has been recorded from Iran (2). According to Graham (3), some morphological characters of *A. glandium* that facilitates its identification from other species are as follow: Antennae inserted low on the head. Second anellus in the antenna is twice as long as the first.

Malar space is about one third the length of an eye. Femuræ are mainly dark in colour. Stigmal vein forms an acute angle with the postmarginal vein.

References: (1) J.S.NOYES. http://www.nhm.ac.uk/research_curation/project/chalcidoids, 2011. (2) H. LOTFALI-ZADEH and B. GHARALI. Entomofauna, 29: 93, 2008. (3) M. W. GRAHAM. Bulletin of the British Museum Entomology, Supplement 16, 1969.